

SEENEJUTUD

LÜHITUTVUSTUS: Aktiivse ja mängulise programmi jooksul õpivad lapsed tundma tuntumaid söödavaid, mittesöödavaid ja mürgiseid metsaseeni. Tehakse tutvust ka puuseente ja hallitusseenega. Lapsed saavad kübarseeni uurida luupidega ja hallitusseene ilu vaadelda mikroskoobiga. Mängime läbi millistest osadest seen koosneb. Uurime lähemalt, kes on seeneuss ja kuidas ta seene sisse satub ning millised loomad veel seeni söövad. Saame teada mille pooldest on seened kasulikud loodusele ja milleks inimene neid kasutab.

SIHTRÜHM: koolieelikud 5–7 aastased

ÕPPE KEEL: eesti

RÜHMA SUURUS : kuni 24 last

AEG JA KESTUS: 1 või 2 akadeemilist tundi, sügiskuudel (september, oktoober)

TOIMUMISKOHT: Tartu loodusmaja klassiruum

VAHENDID: 24 luupi, 4 mikroskoopi, 6 luubitopsi, erinevad seened (sügisel võimalusel naturaalsed), mänguloomad, seeneussid, nukuetenduseks vajalik kast koos vahendite ja stendiga, lagunenu puit.

EESMÄRK

Programmi läbinud laps :

- **Tunneb** vähemalt 6 erinevat kübarseent
- **Oskab** vaadata läbi luubi ja mikroskoobi, võrrelda ja rühmitada seeni välimuse järgi.
- **Teab** et seened ei ole taimed ega loomad, miks ei tohi hallitanud toitu süüa, millised loomad söövad seeni ja kes on seeneuss, millistest osadest seen koosneb.
- **Mõistab** seente rolli ja olulisust looduses ning inimese elus.

SEOS ÕPPEKAVAGA

Alushariduse õppekava: Mäng ja õppimine: Mida ma õpin õues ja matkal käies. Tee tööd töö ajal aja juttu jutua ajal.

Loodus ja loodushoid: Inimene, taimed, loomad, aastaring, rikas sügis.



PROGRAMMI ÜLESEHITUS

Sissejuhatus

Tutvumine: hea tava reeglid, tunni kava.

Nukuetendus „Kes on seened?“

Etenduses tutvustatakse taime-, looma, ja seeneriiki. Tuuakse välja sarnasused ja erinevused. Lapsed mõistavad, et seened ei ole taimed ega loomad, vaid moodustavad täiesti omaette riigi – seeneriigi. Lapsed näevad, et seened erinevad nii kuju, suuruse kui ka kasvukoha poolest. (10 min)

1. Metsaseened

Samblapatjadele on valmis seatud tuntumad, huvitava välimuse või mõne muu fakti poolest erilisemad seened. Õpitakse tundma erinevaid lehkseeni ja saadakse teada millised neist on söödavad, mittesöödavad ja mürgised. Lapsed saavad luupidega vaadelda, kirjeldada ja rühmitada. Milliste tunnuste järgi tunneb ära mürgise seene? Kordame üle seene osad. (10 min)

2. Kes seeni söövad?

Seenesööjaid loomi tutvustatakse kasutades mänguloomi.

Kes on seeneuss, milline ta välja näeb ja kuidas seene sisse satub? Uurime luupidega ja vaatame mikroskoobiga lähemalt.

Liikumismäng „Väike seeneuss“. (10 min)

3. Puuseened

Iga laps võtab korvist ühe puuseene! Üheskoos vaatleme ja kirjeldame, millin see seen välja näeb (värv, kuju, suurus, kasvukoht). Võrdleme puuseent teiste seentega ja toome välja sarnasused, erinevused. Räägime nede kasulikkusest loodusele ja inimesele. (10 min)

4. Hallitusseened

Vaatame videoklipi hallitusseentest. Video annab hea ülevaate hallituseene välimuse, kasvutingimuste ja kiiruse kohta. Lapsed mõistavad, et ka hallitus on seen. Lapsed saavad hallitust luupidega vaadelda ja mikroskoobiga uurida. Leiame vastuse küsimusele, kas hallitusseen on söödav. (10 min)

KOKKUVÕTE JA TAGASISIDE: Lõpuring! Ringi keskel on näidisenä väljas üks söögiseen, puuseen ja hallitusseen. Näidised toetavad ja julgustavad lapsi tagasisidet andma. Iga laps saab öelda, mis ta uut teada sai või nägi. Juhendaja esitab suunavaid küsimusi programmi kohta. (10 min)

KLASSIÕPETAJA ÜLESANDED: Laste ettevalmistamine/häälestamine programmiks. Programmis osalemine ja vajadusel juhendaja abistamine, tagasiside andmine.

JUHENDAJAD

Triin Rassulov, läbinud loodusainete õpetaja kursuse, programmi autor, programmijuht alates 2014. a.

Ülle Kaasik, eelkooli- ja esiõpetuse õpetaja, programmijuht alates 2016. a.



TARTU LOODUSMAJA – TEEVIIT LOODUSE JUURDE



tartu
loodus
maja